

ALING

Alingin á firðum verður ikki broytt, annað enn at nú telja bara handilsligu loyvini við - ikki onnur loyvir.

Útlendingar kunnu ala á landi í Føroyum

Meðan uppskotið til broytingnar í alilógini forða útlendingum at ráða yvir laksa- og sílaaling á føroyskum alifirðum, er onki mark sett fyri aling á landi ella offshore

Árni Gregersen

Eftir uppskotinum til broytinganar í alilógini, so eru gredið mark sett fyri, at útlendingar ikki fáa ræðisrætt í alifeløgum, sum hava loyvi at ala á føroyskum firðum.

Sama avmarking verður ikki sett fyri aling á landi og offshore – ella uttanfyri tey aliðki, sum longu eru definerað millum oyggjarnar.

Hetta er ein av broytingunum í alilógini, men har eru eisini aðrar broytingar, sum grundleggjandi broyta við ein av hornasteinunum undir guldandi lóg.

Eftir uppskotinum, so kann nú farast frá umsitingarregluni, sum hevur verið brúkt seinastu árin, sum eitur “ein alifjørður – ein alari”.

Alivinnan heldur at hetta er ein stór broyting, sum kann ávirka alivinnuna í framtíðini. Saman við strangari veterinerum eftirlitið var reglan um “ein alifjørður – ein alara” við til at lyfta føroyska aling og syrgja fyri, at alingin kom í eina sera góða legu eftir lógini, sum kom í 2003.

Tari og kræklingur

At farið verður frá prisippinum um “ein alifjørður – ein alari” hongur fyrst og fremst sman við, at myndugleikarnir halda, at laksa og sílaaling ikki eigur at forða fyri aðrari menning.

Til dømis halda myndugleikarnir, at sjálvt um talan er um ein alifjørð, so skal eisini vera pláss fyri aðrari aling – til dømis taraaling ella kræklingaaling.

Alararnir og alifyritøkur hava kanska ikki so nógv ímóti tí slagi av aling, men í einum hoyringssvari til lógina, skriva teir baðir, Regin Jacobsen, Bakkafrost, og Atli Gregersen, Luna, millum annað:

Ræðisrætturin í føroysku alivinnuni skal vera í Føroyum, men hetta hevur ikki afturvirkandi kraft, so Marine Harvet fram, men kann ikki vaksa.

“Heldur ikki eigur onnur aling, sum til dømis aling av skeljum og tara at verða loyvd, uttan so, at slíkt virksema ikki hevur heilsuligar ella umhvørvislislugar vansar við sær fyri verandi aling av matfiski á alifjørðinum. Harumframt eigur onnur aling bert at verða loyvd við tí staðiligu treyt, at slíkt loyvi uttan víðari verður tikið aftur, um tað

vísir seg, at alingin hevur heilsuligar ella umhvørvislugar vansar við sær fyri aling av matfiski á alifjørðinum”.

Stór atlit

Í viðmerkingunum til lógina verður sat, at tað ikki framgongur greitt av galdandi lóg og heldur ikki í viðmerkingunum til ógina um hvat at

skapa burðardyggar karmar fyri menning av alivinnuni, vil siga.

Lívfrøðilig atlit, herundir atlit at umhvørvinum, fiskasjúkum og matvørutrygd, verða í útgangsstøði reguleraði í viðkomandi lóggávu ávikavist í djórasjúkulógini, og umhvørvisverndarlógini og matvørulógini.

Tað eru myndugleikarnir eftir

teirri lóggávu, ávikavist djórasjúkumyndugleikin og umhvørvismyndugleikin, sum í útgangsstøði taka avgerðir, sum innihalda metingar, har hesi atlit verða tikin við í metingina.

Í hoyringarsvarunum hava Havstovan og Umhvørvisstovan víst á, at tað er lítil vitan um vistfrøðina á firðunum, og eisini Heilsufrøðiliga starvsstovan hevur víst á hetta. Tað er tí týðningarmikið, verður sagt í hoyringssvarunum, at vistfrøðin og tann ávirkan, alingin hevur, verður kannað og lýst.

Havstovan hevur skotið upp, at tað í alilógini verður ásett, at ein ávísur partur av útflutningsvirðinum av alifiskinum verður settur í ein aligrunn, ið figgjar 8 granskingarverkætlanir við tilknýti til aling, m.a. innan umhvørvi og djórasjúkur.

Umhvørvisstovan sigur, at krav um árinmetingar eigur at vera í alilóggávu. Tær kanningar, sum Umhvørvisstovan ger í sambandi við umhvørvisgóðkenningar, eru botnkanningar undir og nærindis aliringunum, men eru ikki meira umfatandi botnkanningar av, hvørja ávirkan alibrúkið hevur á umhvørvið uttan fyri økið undir og nærindis aliringunum.

Í viðmerkingunum til uppskotið stendur:

Tað er avgerandi at tryggja alivinnuna gjøgnum krøv um m.a. lívfrøðiliga burðardygd, bæði tá tað snýr seg um umhvørvi og um fyrirbygging og niðurberjing av sjúku hjá fiski og matvørutrygd. Hesi endamál ganga ikki nóg greitt fram av galdandi endamálsorðing í alilógini.

Uppskeitið um broytingar í alilógini kemur til viðgerðar í tinginum seint í hesum mánaðinum.